

масивів ширина смуги деревно-кущових насаджень повинна бути не меншою 50 м, а при ширині зони до 100 м — не менше 20 м.

Слід зауважити, що проектування системи зелених насаджень необхідно виконувати досконало. Недостатньо продумана система може призвести до негативного ефекту.

На загазованість і задимлення повітря різні види дерев реагують по-різному. Тому їх поділяють на:

1. **газостійкі** (туя західна, ялина колюча, модрина, багато видів липи і тополі, бузок угорський) і
2. **негазостійкі** (ялина звичайна, ялиця біла, сосна звичайна, ясен звичайний, дуб звичайний, береза повисла, платан, катальпа, ліщина).

Ці особливості деревних рослин треба враховувати під час складання їхнього асортименту для озеленення промислових міст та для садіння поблизу джерел забруднення повітря [1].

Від самої людини залежить вибір, який вона може зробити у ситуації погіршення екологічного стану, у нашому випадку, забруднення повітря вихлопними газами автотранспорту. Обираючи шлях збереження, поліпшення природи і самих себе, ми не лише повинні знати екологічні проблеми, а й активно вирішувати їх.

Отже, потрібно знаходити нові шляхи вирішення даної проблеми. Так, загальноосвітня школа №17 м. Полтави набула значний досвід роботи щодо упорядкування існуючих зелених зон, прилеглих до житлового масиву «Левада» та створення нових зелених насаджень.

Література

1. Корсак К.В., Плахотник О.В. Основи екології. — Київ.: МАУП, 2000. — 238 с.
2. Мазур І.І., Молдаванов О.І. Курс инженерной экологии. — М.: Высшая школа, 2001. — 510 с.
3. Носовський Т.А. Основи промислової екології. — К.: ІСДО, 1996. — 80 с.

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВПЛИВУ АВТОЗАПРАВНИХ СТАНЦІЙ НА ДОВКІЛЛЯ МІСТА УМАНІ

*Василенко І.В., Совгіра С.В.
Уманський педуніверситет*

XX століття стало переломним періодом на нашій планеті, яке відкинуло людство від природи на величезну відстань і цей розрив продовжує невпинно зростати, кидаючи нас в прірву хвороб та катаклізмів. Кожна людина, коли її ображають прагне захистити себе найрізноманітнішими способами. Природа не виняток. Розібравшись як людина впливає на природу в останні десятиліття ми бачимо, що технічні винаходи, технічна революція вже дістались не лише надземлі, але й космосу.

Проблемами екологічного стану довкілля, а зокрема забруднення автомобільним транспортом займалися вчені: І.І. Дуднікова, О.Н. Кузнєцова, О.Л. Радчик, Л.П. Клименко.

І.І. Дуднікова висвітлює поняття структури і функцій різних еко-

систем та характер і наслідки впливу господарської діяльності людини на них [1].

О.Н. Кузнєцова та О.Л. Радчик звертають увагу на хімічний склад викидів та небезпечних речовин, класифікують їх та дають поглиблену характеристику [3].

Л.П. Клименко розглянув основні галузі діяльності людини, джерела забруднення та засоби боротьби зі шкідливими викидами. Поглиблено розглядає альтернативні і нетрадиційні джерела енергії, екологічно чистих та ресурсозберігаючих технологій [2].

Узагальнюючи праці означених авторів, ми становили, що проблема досить актуальна і потребує детального дослідження. У зв'язку з цим проблема потребує дослідження і на регіональному рівні. Нами проводилися дослідження автозаправних станцій на території міста Умань Черкаської області.

З масовим використанням автотранспорту пов'язаний зростаючий шкідливий його вплив на навколишнє середовище та здоров'я людини. Найнебезпечнішими забрудниками атмосфери є відпрацьовані гази автомобільних двигунів, які містять в собі отруйні гази: вуглеводні, окис вуглецю, окис азоту, сірчаний газ, сполуки свинцю, вуглекислий газ, альдегіди, сажу. Основні дослідження ми проводили на трьох заправках, які розташовані в місцях з різним антропогенним навантаженням (таблиця 1).

Таблиця 1

Кількість автомобілів (середня за місяць)

№ п/п	Понеділок	Середа	Субота
АЗС №1	42	39	26
АЗС №2	360	353	334
АЗС №3	125	117	78

Результати наших досліджень показали, що АЗС №1, яка розташована на трасі Київ — Одеса найменше впливає на екологічний стан міста. Це пов'язано з невеликою кількістю автомобілів, які рухаються в бік м. Одеса і зупиняються на АЗС.

АЗС №3, розташована заправна станція далеко від житлового масиву, поряд знаходиться парк та лісосмуга, має незначний вплив на довкілля міста.

Найбільшої шкоди довкіллю завдає АЗС №2, яка знаходиться безпосередньо в місті, де зосереджена велика кількість жителів. Але шкідливий вплив її зростає в декілька разів, якщо врахувати те, що заправна станція розташована біля національного дендрологічного парку «Софіївка».

Наші дані показали різний вплив заправних станцій на екологічний стан м. Умань, а отже досліджувана територія потребує різних природоохоронних заходів. Найкращий захід будувати АЗС за містом або на його окраїнах.

Література

1. Дуднікова І.І. Екологія і безпека життєдіяльності. Термінологічний словник-довідник. — К.: Вища школа, 2005. — 247 с.
2. Клименко Л.П. Техноекоекологія. — Одеса: Таврія, 2000. — 542 с.
3. Кузнецова О.Н., Радчик О.Л. Загрязнение окружающей среды отходами и опасными веществами. — М.: ПОЛТЕКС, 2001. — 56 с.

ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН ВОДНИХ РЕСУРСІВ ЛЬВІВЩИНИ

Голод О.В., Ментух Н.Р.

Львівський державний аграрний університет

Львівський національний університет імені І. Франка

Водоресурсний потенціал регіону є основою соціального, екологічного благополуччя та його економічного розвитку. В даний час водогосподарські і гідро екологічні проблеми набули загальнодержавного значення і стали одним із головних факторів національної безпеки. У загальному комплексі природних ресурсів області одне з першочергових місць належить водним ресурсам. Водні ресурси Львівщини відіграють важливу роль в житті людей та економіки області. Географічне розташування області в гірській і передгірській зоні Карпат, на Великому Європейському вододілі зумовлює те, що практично весь власний стік формується на її теренах [3].

Усього в області налічується 8950 річок, струмків та потоків загальною протяжністю 16343 км, з них 242 річки, що мають довжину понад 10 км, загальною протяжністю 5535 км. Річки області належать до басейнів Дністра, Західного Бугу, Сяну та Стира. Середній багаторічний стік річок області становить 5,57 млрд. м³[3].

Найбільшим водотоком області є р. Дністер, яка бере початок у Карпатах на горі Розлуч (біля с. Середа). В межах Львівщини в басейні Дністра налічується 5728 річок, серед яких більшість знаходиться в карпатському регіоні. Середня густина річкової мережі у Карпатах становить 2,5 км/км², у Передкарпатті — 1,5 км/км² [2].

Річка Дністер характеризується паводковим режимом більше як півроку: весняний стік у березні-травні і зливовий стік — червні-серпні. Інколи дощові опади починають випадати ще й в період весняної повені.

Паводки на річках Карпат утворюються при величині дощових опадів 90 мм на добу. Паводки настають в результаті несприятливого збігу та взаємодії ряду чинників природного та антропогенного характеру, до яких в першу чергу входять: клімат, рельєф, орографія, геологічна будова, рослинний покрив території, заселеність і господарська діяльність людини на водозаборі. Паводки Карпат часто набувають катастрофічного характеру і завдають великих збитків народному господарству. На жаль, ряд чинників сприяє тому, що загроза катастрофічних паводків зростає [3].

Крім природних чинників в області відбувається підтоплення в результаті техногенної діяльності, зокрема в результаті просідання територій над шахтовими виробітками Львівсько-Волинського вугільного басейну на площі 62,1 км². І як наслідок — постійно підтопленими є ряд населених пунктів і сільськогосподарських угідь. Аналогічні проблеми